

Zanimiv prizor pred sodiščem. Pred kazenskim sodiščem v Parizu je zagovarjal odvetnik ponarejevalca vina z vznesenimi besedami: »Ne, moj varovanec ni vina ponaredil, njegovo vino je pristno. Ta račun tukaj dokazuje, da je vino iz svežega grozdja. Ta račun je takorekoč rojstni list vina...« — »Ali imate tudi krstni list seboj?« je vprašal predsednik advokata med glasnim krohotom občinstva.

Otroci. Pepca: »Janko, pojdiva se igrat ata in mamol!« — Janko: »Saj res, samo da me ne boš preveč tepla.«

Stanovska zavest. Postopač: »Nikar se tako prevzetno ne držite, gospod žandar, in nič si preveč ne domišljajte; saj mora biti vendar vsakega izmed nas sram, ako ga ljudje vidijo v vaši družbi!«

Žaljiva primera. Rokodelec je obiskal s svojim sinom, ki je bil visokošolec, domačo gostilno. Pri odhodu je hotel plačati sin, a krčmar ga je dobrovoljno zavrnil: »Nikar ne plačujte za očeta. Kdo je še kedaj videl, da bi krava sesala tele!«

Oslovske glave. Kmet pride v mesto ter si ogleduje izložbe raznih trgovcev. Ko pride do izložbe menjalca Krajnc, najde okno prazno. Ko ugleda gospoda med vrati, ga vpraša: »Gospod, kaj pa prodajate vi, da ne vidim ničesar v vaši izložbi?« — »Oslovske glave!« se odreže menjalec. Kmet mu odgovori mirno: »Tako, tako! Imate pač dobro trgovino, ker ste že vse prodali in vam je ostala le še ena!«

Vprašanje in odgovor. Nekega dne se je sprehajal slavní dunajski dvorni pridigar Abraham a Stankta Klara po ulici in vprašal nekega, ki je ravno šel mimo: »Koliko je ura?« — Ta se je hotel ponorčevati s patrom in mu odgovori: »Zdaj je ura, ko gredo osli pit.« — »In vi ste še vedno tukaj?« mu odgovori pridigar.

Pobožna želja. Mož: »Ti, Mica, ponoči se mi je sanjalo, da sem padel v vodo in utonil!« — Žena potihoma: »O, da se ni to zgodilo po dnevu!«

Stalna potreba. Gospa: »Ti, Anica, pa še vedno hodiš k nam po juho za bolno sestro. Ali ni sestra že zdrava?« — Ančka: »Zdrava je že, je pa še zme-rom.«

Pri zdravniku. Zdravnik: »To tresenje moramo na vsak način dobiti iz vašega telesa! Povejte, kedaj vas trese najhuje?« — Bolnik: »Takole, takole takrat, kadar žena išče palico!«

Dober izgovor. Gospa pošlje služkinjo na trg kupit jabolka. Ko se ta čez dolgo časa zopet vrne, ji nevoljna reče: »S tem pa nisem zadovoljna, da se toliko časa obirate po mestu, bila bi rabila

jabolka že pred eno uro!« — Služkinja: »Nikar se ne vznemirjajte, gospa, mislila sem si, jabolka čimbolj so vležana, tim boljša so!«

V šoli. Katehet, ki je razlagal učencem grdobno laži, vpraša naposled čevljarjevega dečka: »Vinko, povej, kdo laže?« — Deček vstane, se popraska za ušesom ter nem golta slino. Katehet, hoteč mu olajšati položaj, mu pomaga: »Laže tisti, ki...«, no, kdo, govori? — Deček se opogumi in izjeclja: »Laže tisti, ki...«, laže moja mama, ki pravi, da je izgubila glavo, pa se je vendar le držila!«

Januš Golec:

Visoke — nizke pete!

Gospa Kolenčeva je znana ter čislana gostilničarka, iskana kuharica ter umna gospodinja. Je že gledala očaka Abrahama, preskrbela jej od Boga zapušeno deco, pa še vedno dela in gara, kakor bi jej bilo prisojeno, živeti do — sodnega dne.

Prej ali slej odreče človeku eden od telesnih udov, na katerem začne glodati črv bolezní.

Kolenčeve mame se je lotila zajedalka bolezen na levi nogi. Boleti jo je začela od stopala do boka. Nekaj jo je ščipalo, peklo in vse to brez vsake najmanjše otekline. Ni pomagalo ne drgnjenje z droženko, ne mrzli in ne topli obkladki. Precej se je noga pomirila, ako je po telesu obilna gospa počivala. Čim več in čim dalje na nogah, tembolj se je razljutila bolezen. Vse zdravilne nasvete dobrih ženic prijateljic je preiskusila, da bi se postavila zopet krepko ter nemoteno na obe stopali, — ni šlo in ni šlo.

Zdrave ter krepke noge so za pridno krčmarico vse! Nekaj nad pet križev preko hrbta, a za bogznaj koliko časa v postelji in iz te v prerani grob, ta bridka zavest je mučila Kolenčevo majko precej časa.

Vso objokano, nevoljno, da, naravnost obupano sem dobil nekega večera pod debelo pernico na ležišču pri ku-

hinjskem štedilniku. Tožila mi je med solzami prebridko gorje, ki jo šiba veliko prerano in to še na ta nesramni način, da se na zunaj trpljenje niti najmanj ne pozna! Popis nevidnega in globoko ukoreninjenega obolenja je pač ta, da se razlezejo pri daijši hoji uprav peklenske muke po celi levi nogi. — Smilila se mi je dobra mamica in sem bil resnega mnenja: Kolenčka ima po zlodejevo neznosno bolezen »is-hijas« (vnetje nožnega živca). Ta bolezenski črv je na zunaj neviden, pa grize, struže, grabi ter ščipa, da je natural že marsikaterega bolnika v obup. Bolezen se da prepoznati koj po pojavi, Bog varuj zamude! S to razlago sem tolažil bolnico ter jej svetoval zdravni-ka, ki je priznan strokovnjak za uspešno ustrahovanje sicer neznosnega živd nega vnetja.

Krčmarica mi je bila hvaležna za dober nasvet. Obljubila je, da se bo zglašila koj drugo jutro pri nasvetovanem zdravniku.

Zjutraj je bilo boljše, za nekaj dni so bolečine pobegnile, Kolenčka je pozabila na hitro zdravniško pomoč.

Presneto, noga je zacvilila ponovno s tako srditostjo, da je sklep: k zdravniku pomočniku — postal tudi meso.

Starejši gospod je ženko sprejel nad vse ljubeznivo. Poslušal je dolge lita-

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Bistro jo je opazoval detektiv, ko je govorila s tovariši. Njeno izrazito glavo, ki so ji porezani lasje dajali odločen, samovoljen, fantovski značaj, njen ovalni, skoraj lepi obraz, ki je v njem vsaka poteza govorila o krepki, neuklonljivi volji, vsako njeno kretnjo, ki je pričala o zapovedovalnem, močnem duhu, čudil se je, da se mu ta obraz zdi znan — in spomnil se je na popis, ki ga je ovaduh dal Lefèvre o Španjolcu. Da, to je bil tisti temni, zagoreli obraz, tiste črne oči brez trepalnic in malo obrvmi! In tisti tuja izreka francoščine!

O, tile ljudje so se znali našemiti, kakor jim je kazalo, spremenili so celo spol, kakor drugi ljudje spremenijo obleko! In njihova osebnost je bila pogosto celó njihovim lastnim ljudem neznana.

Le par sekund so počivale detektivove izkušene in izvežbane oči na ženski, pa videl je do-

volj. Njegova domnevanja ga niso varala. Sloviti roparski vodja, Španjolec imenovan, je stal tamle v sobi, pa Španjolec je bil — ženska.

In ko jo je gledal, napol občudovaje napol pomilovaje, se je obrnila. Njene temne, žarke oči so se srečale z njegovimi mirnimi, brezizraznimi, opazujočimi.

In v tistem hipu sta oba vedela, kaj misli drug o drugem.

Ona ni trenila. Vzdržala je njegov hladni, mirni pogled, ni zvinila, ni kriknila, po počasi, premišljeno je segla v nedrje in potegnila iz njih pištolo.

On pa, vaje takih nastopov, nagel in iznajdljiv, je v tistem trenutku skočil nazaj v vežo. Pograbil je za vrata, jih z glasnim treskom zaloputnil in ko blisk tako naglo sunil zapah pred nje.

Strel je počil. Španjolka je ustrelila. Mož v sivi suknji se je z vso silo uprl v vrata in premišljeval, ali bo pač prišel Lefèvre o pravem času, preden bodo počili naboji in deske.

Težki koraki Lefévrovih ljudi so res koj zabobneli zunaj pred hišo. Še par trenutkov napetega čakanja, vrata so ječala in se upogibala pod silnim pritiskom ujetih roparjev.

Izšel je I. in II. zvezek!

Res niste še naročili

Karl Mayeve knjige?

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostane bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila — Mariboru.

nije o bolezni, ki so končale s povestjo o mojem nasvetu k njemu, ki je edina uspešna odpomoč zoper ishijas.

Zdravnik je bil mnenja, da sem pogodil pravo, ker sem jej svetoval ravno njega, ki je ozdravil že toliko žensk na bolanih nogah. Zaenkrat je še prepričan, da ne gre za ishijas, ampak za bolezen lažje vrste, ki se jo da prepočiti pri strogi pokorščini bolnika v osmih dneh. Pregledal je nogo, jo pretipal, snel očala, prekrižal roke na prsih, sedel tik k bolnici in jo vprašal:

»Gospa, koliko tehtate?»

»Okoli 137 kg«, se je glasil bolj po tistem in sramežljivo zaupani odgovor.

»Se čudim, zelo čudim, dobra gospa«, je nadaljeval zdravnik, »da imate pri toliki telesni teži tako nežno majhno stopalo in sploh celo nogo brez vsake napake. Koliko žensk pri Vaših letih je glede nog čisto na žalostni stopnji švajdravosti, oteklina, mučnih izrastkov, odprtini in seveda tudi kurjih oči. Vseh teh običajnih napak Vaša bolna noga nima, da, ona je na zunaj brezhibna, kakor pri 18letnem — čednem dekletu.«

Saperment, te lepe in z milino govorene besede so bile balzam za Kolenčko.

Dobrosrčni gospod se je še dotaknil na rahlo vprašanja:

»Koliko let, dobra mamica, že prenašate 137 kg na tako visokih petah?»

»Veste«, je začela bolnica, »moje noge so že tako vajene, da sploh ne bi zamogla napraviti niti koraka po nizkih petah. Stojim na visokih podpetkih, odkar je začela ta moda, to bo gotovo dobrih 20 let.«

Zdravnik je vstal, stopil k omari in jo odklepal z vprašanjem:

»Ljuba gospa, katero številko imajo Vaši čevlji?»

»Prav prijetno obuvam že leta in leta šte. 39.«

Iz odprte omare je vzel gospod 2 podplata in sicer enega rujave in drugega črne barve. Stopil je tik pred Kolenčko, jo potrepljal po hrbtu ter začel resno, a vendar ljubko:

»Prijateljica, tu le v roki imam dva uložka za čevlje. Na zunaj je videti le usnje, a glejte, izza sredine se kaže nekaj belega. To belo, ki je obšito od dveh strani, je doslej najbolj uspešno zdravilo proti bolezni ki mrevvari Vašo levo nogo. Da trganje ne uskoči iz leve v zdravo desno nogo, je treba nositi oba uložka. Ako boste rabili po dnevu 8 dni to sredstvo, Vam jamčim, da bo noga zdrava. Vzamimo slučaj, da bi se moje besede ne uresničile, potem pridite po preteku 8 dni in bova začela mazati.«

Zdravnik je vzel le malenkost za to dolgo preiskavo in temeljiti nasvet.

Spremlil je gospo iz preiskovalne sobe na ulico in jej odprl vrata pri čevljarju. Tukaj je zapovedal:

»Mojster, dajte gospej en par čisto nizkopetnih čevljev šte. 39 in en par šte. 40.«

Lastnoročno je porinil v enega rujavi in v drugega črni uložek, koja je bil prinesel seboj.

Kolenčka je morala na licu mesta obuti novokupljeno nizkopetno obuvalo s črnim uložkom in marširati po delavnici. Nevede je ubogala ter stopala krepko in z lahkoto!

Zdravnik in čevljar sta se zadovoljno muzala debeluharici, ki je še vedno marširala, dokler je ni ustavil doktor s pripombo:

»Kar vidim, kako blagodejno vpliva zdravilo v uložku, ker Vaši koraki so sigurni in brez bolečin. Sedaj jamčim, da bo Vaša lepa in brezhibna noga čisto zdrava tekom 8 dni. Ob delavniki nosite prostorno številko 40 s črnim uložkom, ob nedeljah pa številko 39 z rujavo ulogo. Zdravilo v ulogah pomaga le v teh novih čevljih in mi morate oba uložka vrniti v 8 dneh.«

Poslovila sta se in kako je brzela debela Kolenčka krepkih korakov in brez občutka črva bolezni domov. Hvalila je s solzami osrečenimi očmi zdravnika, ki ni le preiskaval, govoril in pisal recepte, ampak tudi odpomogel takoj!

Kolenčeva mama se ni zavedla celih 8 dni, da maršira po čisto nizkih pe-

tah. Kdo bi pa tudi gledal na tako malenkost pri peti, ko je docela izginilo ščipanje in poprejšnja neznosna utrujenost, ki je težila nogo od stopala do boka.

Iz cele okolice so kar vrele h krčmarici prijateljice in radovednice, ker so se hotele prepričati na lastne oči, da je težka mama ozdravela na nogah po enkratnem obisku pri čudovitem zdravniku. Kolenčka je znala raztegniti obisk pri doktorju na dolgo v vse mogoče zanimivosti, o ljubkosti, pristrčnosti, pa meti ter izkušenosti, ki dičijo rešitelja ženskih nog iz spon vsakojakih bolezni.

Predno je minulo 8 dni in je vrnila Kolenčka zdravniku oba uložka, sta že ozdravila on in čevljar bogzna koliko bolnic na isti način kakor njo 137 kg težko, ki je prenašala ude svojega rojstva nad 20 let na prismojeno visokih petah. Ženske so bile prepričane o čudežni zdravilni moči zdravnikovih uložkov; pametni moški so se muzali, ker je vendar enkrat starejši zdravnik potegnil njihove ženice ter hčerke na pametno plat nizkih in edino zdravih ter za hojo prikladnih pet!

Zdravnik je zaslužil, čevljar istotako in ženski spol je ozdravljal na nogah, ki morajo biti krepka ter trdna opora na dolgi in težavni poti po kolovozih človeškega življenja.

Danes pišejo veliko po knjigah ter časopisih proti novodobni ženski modi. Vse obsodbe so vredna prekratka krila, preveč izrezane bluze itd. Vsi gromovniki proti novotarijam v ženski modi pozabljajo na visoke pete, ki niso samo nekaj nelepega ter nenaravnega, ampak naravnost za zdravje človeških nog poraznega! Ako bo stala in stopala moderna ženska enkrat po pametno nizki peti, se bo tudi oblačila moralnim predpisom odgovarjajoče.

Zgorajne vrste sem zaupal javnosti, ker prodira nesrečna moda visokih pet tudi na deželo, kjer je krilatila do pred kratkem pamet pri temelju telesa — pri petah!

In Lefèvre je pridrl s svojimi ljudmi v vežo. Detektiv je odskočil in vrata so se podrla s strašnim treskom.

Roparji, zajeti v lastnem brlogu, so se besno branili. Pa topot so bili dnevi njihovega delovanja šteti.

Deset minut je trajal boj moža zoper moža brez ozki prag, par policistov je obležalo mrtvih in ranjenih, in obvladali so jih, je varno povezali in zaklenili v Chéronovo klet. Tam so strogo zastraženi čakali na odgon v Alençon in dalje v Bicêtre, kjer jih je pričakovala obsodba.

6.

Na Chéronovi farmi je spet zavladal mir.

Policisti so odšli domov, le dva sta ostala na straži, roparji so bili varno shranjeni v Chéronovi kleti med krompirjem in zelenjadjjo, komisar in mož v sivi suknji sta ostala sama.

Skupno sta se vrnila v sobo, v kateri so malo poprej zborovali roparji.

Polomljen stol je ležal pri peči, kjer si je ženska z ostrizanimi lasi in črnimi očmi dala opravka, ko je mož v sivi suknji pogledal v sobo. Brez posebne težave je našel tajni detektiv skri-

vališče. Za dober čevljar visoko v dimniku so bila železna vrata v zidu. Njegovi vajeni prsti so kmalu našli skrito pero, vrata so odskočila.

In pred poželjivimi očmi častivrednega komisarja je ležal dragoceni demantni prstan gospoda de Kerbelay, ki je bila nanj razpisana visoka nagrada ter kakih dvajset tisoč frankov v bankovcih.

»Ampak — kako ste prišli na to?« je vprašal, ko sta pol ure pozneje sama stopala proti domu.

»Stvar je bila jako preprosta, moj dragi gospod Lefèvre,« je suho odgovoril mož v sivi suknji. »Ko ste se pripravljali na naš drugi pohod, sem enostavno šel poizvedovat na policijo, ali ima stari Chéron res snaho, sina in dvoje vnukinj pri hiši. Iz vaših lastnih zapiskov sem zvedel vse potrebne podatke. Našel sem v njih, da stari Chéron ne živi več, da je imel tri sine, da pa so vsi trije že zdavnaj odšli v svet. Drugo se je podalo samo po sebi.«

»Mislim,« je skesano priznal komisar, »da bi bil moral tudi jaz iti gledat v naše zapiske, kako je s Chéronovo družino, preden sem se odpravil na ta neumni pohod —«

»Mislim, da bi bili morali predvsem mene

SOCIALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.